

הַלְבָות שְׁבַת סִימָן רָעָה רָעָה

ביאורים ותוספות

כח העשו מונחתת על גבו האט באופן שלא תחולן המותכת [הינו אף אם תענו שם כל היום, אבל אם באופן שתענו שם כל הזמן היה הוא תבוא לידי לבון, כתוב שם שהדבר אסור אף אם העתו לשלקו קודם לכך יוכן כתבו הגרשוי אוירבך (שות' מנתה שלמה ח"א סי' יא הע' 2), והשות' שבת הלוי (ח"א סי' צא).

(45) בן כתוב הרמב"ם (פי"ב מהל' שבת ה"א), וממצוין בשעה"צ (ס"ק כג). אכן, בפי"ט מהל' שבת היינו כתוב הרמב"ם, שהמחמתם את המותכת עד שתיעשה נחלת חייב משום מבשל וכמוoba לקמן (ס"י שיח ס"ק א) וישב בשעה"צ לקמן (שם ס"ק א) בשם החלח"מ, שמתיחילה כשיעשה הברול רך חייב משום מבשל, ולאחר מכן בשעה'ית המותכת גחלת בוערת, חייב משום מבער, בין שיעשה דבר השוער.

באופן אחר ביאר החוז"א (אר"ח סי' ב ס"ק ט), שודבר תלי' בכהנת האדם, שכשברצינו להתריך את המותכת ולעשותה גחלת, כדי שבעהה רכה יוצרו בה צורה, חירבו משום מבשל ולא משום מבער, וכשברצינו לבנה כדי לצרפה, חירבו משום מבער ולא משום מבער, והוטיף, שאף באופן שאין ברצינו לא לך ולא לך, משום מבשל, והוטיף, משום שלדעת הראב"ד (פי"ב מהל' שבת ה"א) מימ' הדבר אסור, משום שלדעת הראב"ד (פי"ב מהל' שבת ה"א) בהיותם מותכת ייש משום בישול בכל אופן, ואף לדעת הרמב"ם אין הרין ברור להיתר.

[משנ"ב ס"ק כד]

אך יזהר לתנין מעט אויר בין הכללי להנור, דאם לא-כך יכבה חנינה⁽⁴⁶⁾, ובגדר כייבר זה, כתוב הגרשוי אוירבך (שות' מנתה שלמה ח"ב סי' ל) שאין זה הנחשב כגרם ביבו, אלא ככיבוי בידים, שכן שאי אפשר לשלהבת ללא שמן כך אי אפשר לה בלא אויר.

[מיהיל ד"ה נ"ו וכוכ]

אכן לפיה פה שפקק שם בקנ"א דבניאה מפרק בכל גנוגה⁽⁴⁷⁾, (47) וכדרעה זו סתום במושנ"ב לקמן (ס"י שי ס"ק בב) ומה שכתב החושע שם (ס"ז), יובלבד שלא יגע בו, כתוב המשנ"ב (שם) שכונתו על דברים שעלוים להתנדנה, בגין ביצה ובדור.

סימן רעה

שִׁיכּוֹל לְכָבּוֹת הָגֵר בְּשִׁכְבֵּל הַחֹלֶה

[משנ"ב ס"ק א]

זרקא בשיי אפשר להוציא החולה למקום אחורי) וכור, או על-ידי הוצאה לזרק אתר, זאי לאו כיון בונדי יומך טוב לטלטל מקאפה מלעובר על אפשר בכהה⁽²⁾.

1) ואם איינו יכול להוציא את החולה אלא לרשوت הרבים, כתוב לקמן (ס"י שכט ס"ק ב) לענין דילקה שפרצה במקום שיש חולה או קטן, שלדעת המג"א מוטב לכובנה ולעבורה על איסור דרבנן של מלאה שאינה צרבה לוגפה, מאשר לעבורה על איסור הגזאה לרה"ר, בין שלדעת הרבה פוסקים גם בזמנינו יש וה"ר המשנ"ב שלא כדעת החוז"א אסור גם בשאי המותכת מתאדמת.

המשן בעמוד הבא

[ביה"ל ד"ה ונתחת]
ומשין שח אק ראייה לנטף⁽⁴⁸⁾, רקעם הנטפה גמבען לירננד טפש, וצין אלפה רביה בסימן רסה⁽⁴⁹⁾.

(40) הינו ממה שכותב הרמ"א שם (ס"ג) שאסור לנגווע במוקצה באופן שבנדנו על ידי זה.

(41) שאף הוא כתוב שם ס"ק יב) לחילק בין המותכנים לנור, שאסור, ובין הנוגע ללא כוונה לנור, והדבר התנדנד מALLY, שמותר.

[משנ"ב ס"ק כ]

דכא קימא לנו דנור שחלילקו בו באויה שבט אסור לטלטלו⁽⁵⁰⁾.
(42) ואכן לבני כלים המותרכם לשימוש בשבת, כתוב לקמן (ס"י שלו ס"ק יב) שאסור לדניהם על האילן בערב שבת, שמנור שהוא משתמש בהם תמיד יש לחוש שמא יבא להירידם בשבת מהאלין, אמנם דעת הגרשוי אוירבך (משנ"ב פ"ז הע' ג) שהינו דוקא בכלים שרגילים להשתמש בהם תמיד, או כגון נר שהאדם נהנה ממנו בשבת ויום טוב, שבהם יש לחוש שיטלים מהאלין, אבל דבר שאין משתמשים בו תמיד, ואף אין דעתו להונאות ממנו של על אילן מבער יום, וכן לא מצענו חיוב להויר את כל החפצים מהאלינו מבעוד יום.

[משנ"ב ס"ק כא]

אכלו לתנינו מערב יומ-טוב, וכדרקמן בסימן חקיד שיער ו⁽⁵¹⁾, (43) וכפי שביאר שם (ס"ק לח), שביוום טוב עצמו הרי אסור לדניהם משום שאף הנחת הדנור על האילן נחשבת כשימוש באילן, ובטעוב הגוירה שלא להשתמש באילן, כתוב השורע לקמן (ס"י שלו ס"א) שחששו חיזיל שיעלה על האילן ויתלטש, וביאר המשנ"ב שם (ס"ק ח), שהחשש הוא שמא יתלוש בכוונה מעבביו או עליו או פירוטה, ויתחביב חטא.

[משנ"ב ס"ק כב]

אכל של מתקכות אסורה⁽⁵²⁾, כי המהממו ח'ב משום מקער⁽⁵³⁾.
(44) ושיעור החזום שנאסר, כתוב החוז"א (אר"ח סי' לו ס"ק יא וס"י ג ס"ק ט) שאף שאינו חייב עד שתיעשה גחלת, על כל פנים אסור מודרבן כבר משעה שהתחממה המותכת בשיעור שהיד טולדת בו, ויתכן שאיסור מהותורה כדין חייב שיעור.

אם נון, לענין נתינת קידרה ריקנית על גבו ביריה בשבת כדי להניא את התבשיל על גבה (המובואר בשורע לעיל ס"ר רגס ס"ג). לא הזכיר המשנ"ב שאין לעשות כן בקידרה של מותכת, וביאר הגרייש אלישיב (שבות יצחק דני שהיה וחזרה פ"ד אות ח) בדרותו, שזוקא בכפיית קערה על נר יש לחוש שמא התהדים המותכת, כיון שהשלחת גדרה וסמכה לדופן הקערה, שלולי הקידרה כן בקידרה ריקנית המונחת על גבי הבירה, מושלוי רוחקים קצת מהגחלים, אף אם תוחם המותכת בשיעור של יד סולדת, מימ' אין לחוש שמא תהדים בבר, ולפי זה מתבאר מדברי המשנ"ב שלא כדעת החוז"א אסור גם בשאי המותכת מתאדמת. וכן כתוב בשות' אגרות משה (או"ח ח"א סי' צג) שמותר להניא

הַלְבּוֹת שְׁבַת סִימָן רְעוֹ רָעַת

ביאורים ותוספות המשך

שבין שאבורה התורה לחיל שבח עבר פיקוח נפש, כל מה שעשו לצורך זה אינו נחשב כחיל שבח, ומה שכתב הבהיר (ר' מהר) שמי שהיה יכול להוציא את החוללה מהחדר ולא הוציאו אלא כיבת את האור, הרי זה חייב חטא את הדעת הרמביים, אין זה אלא מושם שלא היה צריך לכבות את האור כלל, מה שאין כן כשריך לחיל את השבח, גם כשייל ולא שינוינו אינו חייב חטא את.

[משנ"ב ס"ק ג]
שפקות נפש דוחה שבח, וקדלקמן בסייען שכח⁵.

6) ובדר דין זה, כתוב שם (ס"ק לט) שנחלקו הראשונים, שיש אמרים שבחת יהורתה' אצל פיקוח נפש, אבל לרעת הרבה מן הראשונים שבח אינה אלא דוחיה' אצל פיקוח נפש.

[שנה"צ ס"ק א]

7) עין לאקון בסייען שכת פיער-גלו ה באנ-אברהט⁶ ובסייען שלד פע"ח כו בתא"ה⁷.
6) שכתב ברעת הייש מי שאומר המובא בשוע' שם (ס"ז), שלא אמרו שמהוללים שבח על נברים שבאו על עסקו ממן, אלא באופן שבאו בוגד רבים, שיש לחוש שמא יעמדו אחד בוגדים ויהר, אבל בוגדים שבאו על ייחד, יניחם ליקח את ממן ולא יחולל את השבח, כיון שאין חשש סכנה בדבר.

7) שם כתוב שאסור לחיל שבח כדי להצליל ממן, והוסיף המשנ"ב שם (ס"ק עה), שאין לעבר לעור לערוך הצלת ממן אפילו על איסור דרבנן.

[מיה"ל ד"ה מותן]

7) חוץ ששים פון על-ידי טלטלו יקבע אליו שחלי יומה, וקדלקמן בסייען תריה פיער⁸ וכ"ר, וקדלקמן קמי פקר בחוללה פ"ש בו פגנה אף לרביה הנקה⁹ וכו', אף רובי שמאן בחוללה שאין בו סכנה¹⁰.

8) שם כתוב השוע' שחוללה שיש חשש שמא יכבד עליו חוליו, יש להאכilio ביום כיפור, וביאר הביבה'ל שם (ר' חוללה), שיש להאכilio אף אם בעית אין סכנה בחוליו, כיון שאם לא יאכilio יכבד עליה החוללה, ויש חשש שהוא יבא לידי סכנה.

9) וגדולה מזו בחוב הרין (שבת ל, א) בשם הראי, שעדיף למכות את הנר בוריות לאלה, מאשר להוציאו או לכפות עליו כל, אלא שאולי כוונתו, שבחזיאת הנר או בכפיה ה kali עליו אי אפשר להחררו כמו בכיבויו.

10) אולם, באופן שיש סכנה אחר, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פלא הע' יז), שומרה לעבר גם על איסור מלאכה שאין צריכה לנופה. ובשונה הלוות (ס"י שכח ט"ט) הסתפק בדבר.

[מיה"ל ד"ה לברות]

באנ-אברהט פיער-גלו יי' מה שגמב שם לרעת ריש"י¹¹ וכו', וגם שגדעת החוללה מתחשב בזיה¹², עין לאקון פון של באנ-אברהט פיער-גלו ב לענין יולחת¹³ וכו', ועין שם באור הילכה¹⁴ וכו', אבל לסתות הנר קרי שיאיד יופר בטומ אספראט¹⁵ וכו', ועין בסייען שכח פע"ח ט"ט¹⁶.

11) שם כתוב בשם רשי, מלאכה שאין במניעתה סכנה, דהינו המשך בעמוד הבא

דאורייתא, ואילו לדעת הח"א מוטב להוציאם דרך רה"ר מאשר לבבוח את הרליה.

2) ואף לסוברים שאיסורביבי אינו אלא מדרבנן, מ"מ כתוב להלן (ס"ק ג) שחומר הוא משאר איסורי שבות, כיון שלכל הדעות יש בו צד חובה.

[משנ"ב ס"ק ב]
ואפשר לעשות על-ידי בלי אחריו, יצשה על-ידי¹⁷ (סייען שכח סי"ב בהג"ה¹⁸).

3) ומלאכה שניתן לשוחתה או על ידי ישראל אחד או על ידי שני אבשים יחד [באופן שהוא יכול והוא ימולך], רעת הגרץ קרלייך (חוט שני חד פפט ס"ק ג) שצריך לעשותה באופן זה, משום שאין בכר אלא איסור דרבנן [ראה ח'א כל ט ט"ט], ועדיף שישUberו שנים על איסור דרבנן, משאר יעבור אחד על איסור תורה. וראה מה שכתבנו لكمן (כ"י שטו ס"ק בא).

4) שם כתוב הרמי"א, שכן הוא המנהג בדבריו במקום שאין לחוש שיתעל. ובשם התי' בחתם המשנ"ב שם (ס"ק לו), שאין זה מנגד ותיקן, אלא יש לעשות את המלאכה על ידי ישראל, כיון שמסתור שיזורו בדבר יותר, וכל שיש סכנה ודאית, אפילו אם אין בחילול השבח אלא ספק הצלחה, כל הזריז הרי זה משובה. ובספק סכנה, דיק בשות' שבת הלו (ח' סי' בה ובח' סי' ע) מדברי הט"ז, ש愧 שמחלים שבת לצורך זה, מ"מ מותר לעשות זאת על ידי נכרי כל עד עמוד הישראל על גביו.

ובפיקוח נפש שאין בו בחריות, כגון בטיפול קבוע שיזוע מראש שצריך לעשותה, רעת הגרן קרלייך (חוט שני חד פפט ס"ק כא) שלא נחלקו בכר הרמי'א והט"ז, וכל הדעות יש לעשותו לכתהילה על ידי נכרי בפיקוח ישראל. וכן פעולות שאין חלק מהטיפול והישיר בחוללה, כגון כתיבת ממצאים המהלה או כבוי הנר כדי שחוללה שיש בו סכנה יכול לישון, דעת הגרש"ז אויערבך (נשנת אברהם ח' סי' שכח ס"ק א) והגרן קרלייך (שם ס"ק כ), שצריך להשתדל לעשותן על ידי נכרי.

ולמעשה, כתוב בשות' שבת הלו (ח' טט) שלמרות שהלהבה כהט"ז, מנגד העולם כהרמי'א, מאיין, בשו"ת אגרות משה (אויה ח' סי' כה) כתוב שנכון לדינא לעשות כהט"ז.

וכשהאפשר לעשות את המלאכה על ידי שניין, כתוב הרמי"א (שם) שיש לשוחתה באופן זה, והוסיף המשנ"ב שם (ס"ק לו), שהוא הרין כשניתן לעשות את המלאכה על ידי קטן. ובטעם הדבר כתוב שם (ס"ק לה), שכן שניתן לעשות את המלאכה בהיתר הינו באיסור דרבנן, אין לעשותה באיסור. והוסיף, שאם אין החולל בהול, יש לעשות את המלאכה בשנית, אף אם על ידי השינוי תיתאר הדבר מעט.

וכשהמלח שבח לצורך פיקוח נפש על ידי שניין, רעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ פלי"ב הע' פ) שיש לפרש בפני הנוכחים שבאמת מותר לחיל שבח את השבח אפילו בלי שניין, באופן שיש מקום להחשש שמא יגרם על ידי זה עיכוב. וכן כתוב הט"ז הנכ"ל, יגלה לרבים שמותר אף לישראל לחיל שבח לצורך זה.

ומי שיטל היה לעשות את המלאכה על ידי נכרי או בשינוי, ולא עשה כן, דעת הגרש"ז אויערבך (שש"כ שם) שאיןו חייב חטא את.

הַלְבָות שְׁבַת סִמְן רְעוֹ רָעָה

בִּיאוֹרִים וּמוֹסְפִּיטִים הַמְשִׁיחָה

על ידי זה לידי דיחוי ועיכוב בעשיות המלאכה.

ווקף שהשווה את הטהרה הנר לירבי בשיעוריהם, המשמע שבסמך
שברבורי בשיעוריהם אין תועלת לחולה, אך גם בהטיה הנר, אבל
אם תיה לחולה תועלת בהטיה זו יהיה הדרר תלי בחלוקת
רשי' והמגיד משנה המובאת לעיל (הארש"ב ולדנברג).

[מיה"ל ד"ה בשכין]

ען בקען שוכט פצעין ד¹⁷) וכיה, ובכלתי פשנה אפ"ש שיקפֶד עליי ה'חלִי
ו'פסגָן ית'ר¹⁸).

(7) שב התבאר שיש לפך מפולת שנפלה על ארם, אף על פי
שמצחחו כשהוא מרצה וברור שלא יכול להיות אלא חרי שעה.
ולמרות שהטעם שאמרו בגמרא (יומא פה, ב) שモתר לחלול שבת
לצורך פיקוח נפש הוא משום חלול עליו שבת אחת כדי שימסור
שבות הרבה/, ונעם והאינו שירק באדם שיחיה חרי שעה, כתוב
הביבה"ל שם (ד"ה אלא לפ) שמה שהזכירו בגמרא 'שבות' הוא
לאו ברוק, ויש לחול שבת אף כדי שישמר את שאור המצוות,
הינו שבאותה שעה ישוב בלבבו ויתודה, וכמברואר במאיר (יומא
שם), ועוד, שבגמרא שם הובא טעם נספֶד לדבר, משם 'ו'חִי'
ביהם', והינו שיש לדחות את כל המצוות בשליל הימים של
ישראל, ונסמ אופנים שמחמות טעם זה לבד מחללים את השבת.

(8) ומטעם זה מותר הדבר אף לדעת רשי' המובא בביבה"ל לעיל
(ד"ה לבבוח), וכן שכתב הביביה"ל לפקון (ס"י שבת ט"ר ד"ה כל
שרוגילים), שכל שיש חשש שעיל ידי מנייעת המלאכה ייחלש
החולה ויכבד חלי עליו, מותר לחלול את השבת אף לדעת רשי'.
ונדרא כמו שכתב החב"ת מאיר לפקון (ס"י שבת ט"ז ד"ה תר)
שצורך השינה אינו אלא כשאר צרכיו של החולה, ואין מנייעתו
סבנה, ולכן רק לדעת המגיד משנה מובן הירור לכבות את הנר.

[מיה"ל ד"ה החולות]

ד"ה פירור לכבות בקשות קרבנים אף פקלה של ען בשביל שלא יזוקה קה¹⁹!).
(9) ודוקא במקומות חזק הנוגף, אבל במקומות היק ממן בלבד,
מכואר במשניב שם (ס"ק פד) שאסור לכבות את המחלות.

שם לא יעשה לא תינר מכך כל סכנה לחולה, אין לעשוה
שבת אפיקו לצורך חולה שיש בו סכנה, אלא יעשה על ידי
נכרי כזין צרכי חולה שאין בו סכנה. וכותב המשניב שם (ס"ק יד),
שלדעת המגיד משנה (פ"ב מוחל' שבת הי"ד) כל מלאכה שיש
לחולה בה צורך קצת, וונילם לעשוה בחול, מותר לישראל
לעשוה בשבת לצורך החולה אף אם אין מנייעת מושום סכנה,
כיוון שהחולי עצמו יש בו סכנה. וסימן שם, שלhalbנה נכוּן
להחמיר באיסורי תורה בדעת רשי', כיוון שפטוסקים ורבים סוברים
כמו זו וכמו שהאריך להוכחה בביבה"ל שם ס"ד ד"ה כל שרגיליטן.
אמנם, אם יש צורך גדול ברבב, כתוב השעה"ע שם (ס"ק יא)
שלכל הדעות מותר לעשות כן.

(10) אבנן, בביבה"ל לפקון (שם) הוכיח מדברי התשבי"ץ שהתייר
לחולל שבת כדי לשב את דעת החולה, שהוא סובר בדעת המניין
משנה, ולדבריו כאן הר גם רשי' מודה באופן זה. ויתכן שאין
כוונת הביביה"ל כאן להתייר את הדריקת הנר אלא ביצורף הטעם
האהר דהינו שיש לעשות כן כדי לראות מה נוצר לחולה
(הגרש"ב ולדנברג).

(11) שם הקשה על מה שאמרו בגמרא (שבת קכת, ב) בטעם היתר
הדריקת הנר ל volatile, שהוא מושם ישוב דעתה, שלכורה אף
בלא טעם זה יש צורך בחוליקת הנר כדי להראות מה היא צריכה.

(12) שם (ס"א ד"ה ומיליקון) ישב בשם הביביה", שביואר הלשון 'אם
היתה צריכה', הינו שהגיע היליה שבודאי צריכה לנר לישוב
דעתה.

(13) וגם יש לילדה נר קטן, והוא חוששת שאינו מאייר היטב,
ורוצה שידליך או רגולוותה, דעת הגרש"ז או ערבך (שולחן
שלמה טוי של ס"ק ר) שモתר להרליק עבורה נר נספֶד כדי שיהיה
די אור כפי הרגילות תמייה.

(14) שם התבאר שאסור להרבות בשיעוריהם שלא לצורך, ולא
הותר לעשות לחולה אלא כדי השיעור שנוצר לו. אמנם באופן
שהדריך בהול, כתוב הרמ"א (שם) שאין לדקדק בדברה, שלא יבוא

הַלְכֹות שְׁבַת סִימָן רַעַט

ב'יאורים ומרשפים

ודגלבי עשיית 'תולדה' שאין ערך לנופה, כתוב המורכבות המשנה (פ"ז מהל שבת הב, ופ"ב הב) ש לכל הדעות פטור עליה מדוריותו, שככל שלא עשו את המלאכה לצורך האב. אין זו נחשבת 'תולדה' זויאין עליה שם מלאכה כלל. מזאיד, האגلي טל (דש ס"ק י) אותן סג ב傍ג"ה הוכחה שאין דילוק בין אב לתולדה לענין זה, וכן הוכחה הנדרשו אויערבך (שרית מנוח שלמה ח"א ס"י יב ס"ק א).

(25) וכען זה כתוב בשעה"ע ל�מן (ס"י שט"ס ק"א) לענין ספק אישור נטילת נשמה, שיתכן שהיא שנחשה כספק דאוריתא ואסורה, אף על פי שהזיה מלאכה שאינה צריכה לגופה זובטך היה צריך למאורה להיות מותר בשאר ספק (דרבנן), טעם הדבר הוא משום שעקרו מדאורייתא.roc

[ביהיל דה חולט]

לידיש לומר דיקטט מושג אַזעַן אַזְכְּבִּיטְסָן²⁶, מה שאין בגין בענינו בחולח יהידע²⁷.
(26) וכן לובי קוץ המונח במקומם שלילן לחזק את הרבים, כתוב השיעז
לקמן (ס" שח סי' י"ח) שמורח לטלטל ברשות הרבים פחות פחות
מאמרע אמות, ובכטמלויא אפֿילו ארבע אמות זוזהינו ער שיטעלן
למקומן שאין הרבים דורותים שם, כמו שביאר המשניב שם (ס"ק ע"ז).

ונענעם בדבר, שבמוקום היק ללבים לא גורו רבען איטור שבות.
לגלבי זוכיות שנשברה במקום שלוליט שבריה לחזק, כגון על
השלוחן וכדו', כתוב הרמ"א שם (ס"ז) שモثر לפטחתם, ובאייר המשנ"ב
שם (ס"ק ע"ז) שלמותה שסתם בית אין הרבים מצויים בו, מימ' איטור
טלול מזבחה כל בוא, והתיירוגם גם במוקם היקן היכן.

(27) אולם, לעין הפסת מושטן כדי להוציא אותה. שכח השועע לסתם ("ס"י שחכ"ה) שמותר לעשות כן, כתוב המשנ"ב שם (ס"ק ז') שכך שללאכה שאינה צריכה לגופה היא, התיר לעשות כן משומן עיר אף על פי שהוא עיר של חיזק. וראהו במאיר (שכח עט, ב') שכח, שהוא כיבוי הנור שאינו מסיר את החול' בידים אלא שלפעמים גורם לך, מההפסת מושטן שעל ידה מסיר את החול'. ועוד, שהנתק הבא מן הנר הדלק אינו מבודר כל כך, ועוד, שאפשר להסיר את הנתק הבא מהאור באבנינים אחרים, כגון על ידי העמדת מחייה ובדוד. וראה ביהיל לעיל ("ר"ה מותר, במושטן). וכן כתוב לסתם ("ס"י שחכ"ק קי") ליבוי החזה חלב אשה על מי שאחזרו רוח רעה, וכן לסתם ("ס"י של ס"ק ל") לנבי אשה המכטערת מן החול' שיש לה, שמותר לה להוציאו בידיה בין שאלות מללאכת ש אין צורך לางוף והוודה במקומן עיר. וכן התיר לסתם ("ס"י שחכ"ה) שמותר לעשות כן, כתוב המשנ"ב שם (ס"ק ז') שכך

ט"ק לעז) לצד פרטוש ולהליכו, כדי שלא יעכנו יצטער מכך.
ונור הרולק בהדר שישי בו שלשה חולמים שאין בהם סכנה, כתוב הגרשוי:
אי עיירברן (שווית מנוחת שלמה ח"א סי' ז אות א ד"ה נם מבואר) שאם
אי אפשר להוציאו את הנר או את החולמים מזהדר, מותר לכבתו,
שהרי צער של רבים הוא.

סימן רעט

דִּינֵי טַלְטַל הַפָּר בְּשִׁבְתָּה

[מישנ"ב ס"ק א]

אהַתְקָצָאִי לְכָלִי יוֹמָא³) וּבוּ, דְקִמָא לֹן בָה לְאָסָר⁴).

1) ובטעם איסור טלטול השלהבת, כתוב החזו"א (אור"ח סי' מא ס"ק טז) **המשר במלואים עמד 17**

[משנה ב ס' ק' ג]
 אֲסָדוֹר לְכֹבֶדֶת²² וּבוּ, אֲפָלוּ הַכִּי אֲסָדוֹר מִדְבָּרִי סָופְרִים²³ וּכְרוּ, אַיִן
 אָרוּךְ לְכֹבֶדֶת שְׁבֵיל עַמְּנָיו²⁴ וּבוּ, וְכֵן סַדְקִין בְּשָׁאָר מְלָאכּוֹת²⁵ וּכְרוּ,
 חָבֵר עַלְמָה²⁶ וּבוּ, צָבֵחַ לְלִיל עַלְמָא²⁷

20) ולכבות את הנר בשינויו, רעת הגරחיף שינונברג (חידושי בתרא) שלכטורה יש להתייר, מאחר שנחשב הדבר כשבות דשבות שהותר לעזור חולה [וכפי שモוכח למלון (ס"י שם ס"ק ג') שלענין האופנים שהותרה אמרה לזכרו מעד שבות דשבות, נחשבת עשוית מלאכה בשינוי שבותו] והויסוף, שאכן כך זהיא משמעות לשון המשניב למלון (ס"י שכ"ס ס"ק נ') שכל השבותים הותרו על ידי שני לעזור חולה, אלא שיתכן ששבות של מנכ' לא הותר אף באופן זה, משום שהוא חביב ונזכר מושך שבותים גמגניאר להלן.

לובי זהר אמרה לנכרי לכתבת את הנור לעורק מקצת חול או מעהר, מלחמת הטעם שהכיבורי הוא מלacky שאינה עריכה לנופה והדי שבות דשבותה, ראה מה שכתבנו בביבה ללקמן (ס"י שטן סיביך דיה לעצה). לובי אמרה לנכרי לעשות מלacky דאוריתא בשנייה, ראה מה שכתבנו ללקמן (ס"י שן סיק יט).

ולחוציאה את הנר מוחן לחדר בידייל החולה שאין לו סכבה, רעת הנרש"ז אוירברך (שביב פלא' הע' כד ובח"ג שב) שאמם החולה מצער מחלת הנר ורבד שיןן, מתרן לשותן כן, ויש להוציא את הנר בכתה, שלא יבא לידי כבויו הנר והבערונה. לראה בפמ"ג סי' רעה משב"ז סי' ק ואוכס"י רעטע סי' י, ובתחלתו לחוד ס"י רעטע סי' ק יא.ן

(21) אבונם לענין רוחצת תינוק במים ביום טוב כשמותחחו ייש חיתול נקי שנשרה במים ומוכבב על ידי כר, כתוב היבח"ל למלך (ס"י שב ס"י ד"ה דלא) שוש להתיר לעשות מלאכה שאינה צריכה לנופה לעזרך קטן, כיוון שמהשבר הוא בחוללה שאון בו סכנה [אלא שיתוקן שלא סמרק על זה אלא בצרוף מה שכתוב שם לעיל]. שיש צדדים לזכור שהדבר לא נחשב ככיבוס כלל. והגרשוי אויערבך (שולון שלמה ס"י שב ס"ק יט אות ג) חילך, שיבין שהמוכבב את החיתול אינו מותכו ללבוסו, וכןן זה אלא פסיק רישאי שוחכוב, יש להקל בדבר. וראה שש"ב פל"ג הע' ס"ק, וכן מבראור ממה שכתב המשג"ב למלך (ס"י שבח ס"ק קי"ג) שאפק על פי שאסור להתין חלב אשה על מי שאחזרו רוח רעה, מ"מ אם יש צער גדול בדבר מותר לעשות כן, כיון שהוא מלאכה שאינה צריכה לנופה. וראה דברות משה (שבת ס"י בו הע' ע"ג) שון לחלק בין צער סתום לבין צער גודל. וראה עוד מה שכתב המשג"ב למלך (ס"י שבח ס"ק כ"ג) לענין צידת חASH שאינו מנימתי, שלטוניים שמלאכה שאינה צריכה לנופה אינה אסורה אלא מודמי סופרים. מותר לעשות בו מושום התזוז הגלול להנוגע לבני אדם.

22) אכן, מכך שהבערת לצורך או חימום נחשבת למלאכה הضرיכה לנופה, הוכחה הגרשיי אודרברג (שרית מנהת שלמה ח"א סי' יב אות א) שאין ערך שתהיה תכלית המלאכה לאוותה הצעורה שהיה במשכן, שהרי הבערת שהיתה במשכן נתירה לבישול הסטמנים, ולא לצורך או בפניהם.

23) וכן **ולענין מות שהסירה בבית**, כתוב **לকמן** (ס"י **שיא ס"ק י**) שהחצאותו לשוטה הרכבים נחשבת מלאכה שאינה צריכה לנופה, שהרי אין המכוביא צריך את המת ברכה, ומטעם זה, **המצויא אשפה מהבית לרהיר** מפני שאינו ורעה שותהה בבית, דעת הגראי **קרולין** (חוט שני **ח"א קונטראס** מל'אכת מוחשנת סוף סוף ו') שמשמעות שמחשב הדבר כמלאכה שאינה צריכה לנופה [שאטורה רק מודרבן לרעת הרכה פטוקם, אומנם **ולענין** הילבה, וזה בהע' הברה עצם המושג' לרבי המאצם מה מארית].

24) הבהיר השוער לקובן (ס"י שטו ס"ח) לענין מלאכת צידה, וכן לקובן (ס"י של ס"כ) לענין מלאכת ביבוי. אכן להלגרת כתוב בדף ל' לקובן (ס"י שם ס"א ד"ה והיב) שדעת הרשות לפסק בשאר הראשונים, שמלאכת שאינה ערכיה לגופה אינה אסורה אלא מודרבן, וכן פסק הממשניב למוט (ס"י שלל ס"ק פ"ט). וכן זאת דעת החורא (אריך שם נ

הַלְכֹות שְׁבַת סִינְן רַעַט

גט באר הגולה

רעת יני טלטול הפה בשבת, ובו ז' סעיפים:

[לטוללו. עין בה"ט. וברוב ברכי קשם אדרת-יק"ש ח"ב: מי שיש קעינו ויגדל הכאר ואור גור מזגא ל- אעפ"ה אמרו למלולו לנטולו ברכות אמר ע"ש:

צאור הלבנה

פְּמַנְּרָא, וְאַדְמָןְ קָכָא עַמְּרִירָה פְּשָׁבֵל מְפֻחָה? לֹא שֶׁ לְמֹרֶר דְּקָהָם כְּשָׂרָם צַעֲמָה²⁶, פֶּה שָׁאַן בְּעַגְנָבָן בְּחַזְלָה חַקְיָה²⁷ (פְּמִינָה). וְנַרְאָה אֲשָׁר כְּבָעָמָנוּ
לֹא וְזֹא קָאָה הַבְּבִיהָ אָזָה, וְהַוָּא חַדְוָן הַשְּׁבֵל אָזָה בְּעַתְּחַזְוָה
שְׁאַזְנָן מִסְפָּהָן, פְּזָרְזָעָן דְּמַעַשְׂתָּה קָאָזָה הַזָּה בְּכָלְלָמְבָּה, וְבְכָלְלָמְבָּה
* מְוֹרָה בְּשָׁמְנִי שְׁבָרָה. עַזְמָשָׂה בְּרוּתָה הַטְּמָם, מְשָׁוָם קָאָסָרָה דְּהַסְּתָמָקָבָן
הַסְּתָמָקָבָן שְׁלָשָׂה וְדָלָק וְסִרְיָה, עַזְמָשָׂה. וְהַוָּא טְהָרָה.
שְׁבָהָבָה בְּיַמִּים-יָמִים דְּכַבְּשָׂת אָסָר קָדָרָה בְּזָהָה וְבְנָרָה פְּלָל שְׁפָן אָרְךָ בְּטָלָטָול, קָשָׂוָם
פְּקָנְדָה מְחַמֵּת אָזָן תְּזָהָה קָטָר לְהַשְּׁתָמָשׁ בְּחַפְוּרָה אֲזָה תְּשָׁמָישׁ. וְהַא גַם בְּעַת
שְׁלָשָׂה וְדָלָק קָהָה סָפָר לְקָאָרוּ כְּלָמָפָה עַל-לְקָדָרָה, לְפִי דְּזָעָרָה וּרְקָאָה בְּסִינְעָדָה
סִינְעָדָה גְּבָהָה²⁸ צְעָנָה שֶׁמְהַשְּׁכַבְנָו עַל בְּמַשְׂנָה בְּרוּתָה²⁹. מִיהָה, בְּגָמְרָא יְשָׁעָר
טָמָם אָסָר לְרָבִי שְׁמָנָן. דְּהַוָּאיל וְהַקָּבָה בְּעַת שְׁקָה דָלָק לְמַאְתָּהוּ, וְמַמְלָאָה³⁰ קָדְמָא
קָדְמָא גַּן קָרְבָּה הַזָּה, אַקְרָבָן מִנוּ דְּקָאָתָה אַקְרָבָן שְׁמָשָׂוָת אַקְרָבָן לְכַיְּוָא,
אַמְּבָּן³¹ לְפִי וְהַוָּא דְּזָהָן בְּנָרָה שְׁלָשָׂה וְחַלְבָה שְׁלָוָלָק לְשָׁמָן מְגַתָּה יְסִימָטָבָה וְבְכָה.
אַסְּמָרָה לְהַשְּׁפָּפָשׁ בְּזָהָה שְׁמָשָׂוָת פְּשָׁעָנִים חַמְרָבָר בְּזָהָטָבָר. וְלֹא קָאָה אַלְאָה לְמַמְרָת
קָזְלָה בְּלָדְמָרְבָּן³², וְהַוָּא קָדָן אֶבֶן בְּנָרָה נְעַשָּׂה מְשָׁנָה וְבְכָה, אַסְּוֹר לְכָלְלָמְבָּה אַפְּלָל³³ לְצָרָה
בְּלָדְמָרְבָּן³⁴: בְּלֹה מְתָבָאָר מְדַבֵּר הַגְּגָדָאָרָהָם וְהַזְּפָהָה-שָׁפָתָה: * אַפְּלָל לְצָרָה
גַּמְגַּוְּסָה³⁵. עַזְמָשָׂה בְּרוּתָה בְּמַהָּאָשָׁפָקָה³⁶ דָאַין לְלַיְקָה וּבְכָה. וְאַפְּלָל לְדַעַת פְּקָדָה
הַקְּרִימָה לְמַבָּא בְּסִינְעָדָה שְׁפִיעָה שְׁפִיעָה דְּלְאַמְנָן מְנִית אָבָן עַל-לְיָדָה הַמְּבָרָה, דְּסִבְנָא לְהָה
קָבְסָס לְאָסָן אַלְאָאַסְמָן דָעַתְוָה שְׁשָׁאָרָן גַן כָּל שְׁקָבָה. וְהַא בְּנָא סָרָר יְעַמְדָר
לְהַלְבָּהָתָה, אַדְמָן הַלָּא נְעַשְׂיָה כְּפָנָה נְעַזְנָה קָלְבָּל בְּסִיסְיָה לְפָרָר, מְקָל קָקָם קָאָעַדְפָּא,
דְּרוּתָה אָזָר בְּדַעַתְוָה לְסָלָק הַאֲסָר מְעַל בְּמַסְסִי בְּשָׁבָה, וְלֹכֶד לְאָנָבָל הַבְּסִיסָטָבָה
כְּהָה שְׁאַזְנָן בְּן שְׁבָהָה שְׁאַזְנָן וְעַזְוָן כָּלְלָל אַפְּלָל עַל-לְיָדָה הַהְרָאָה מְגַר מְנַפְּנָה
עַד שְׁבָהָה, קְמָלָא גַּעֲשִׁירָה הַמְּנוּנָה בְּסִיסְיָה לְנַגְּרָר מְתָהָלָת הַשְּׁבָתָה³⁷, וְהַוָּא דְּאַתְּקָמָא
קָסָרָה, כְּזָב בְּסִפְרָר חַוּמָה-שָׁבָה. לֹאָלָא כְּטָרָה. גַם בְּפְרִידְגָּרִים קְמַשְׁבָּצִיּוֹתָבָה

שער הצלילן

(ה) לטלטלו. ואם יש איקחת איזי, מפרק לטלטלו אחר שכבה, ש"ג. ולרשותו ממשמא הווא במקומות פנגב אבל שלא במקומות פנגב אסורה ע"מ: א'

משנה ברורה

קינדרנשטיין, וכן לו עזה להפסיק את האור, גם אם מפרק למכות. ובתיבו (3) האחים, והוא קדיב בשבייל החוליה שהוא ספק סכנה גס-פין אטער לבבות. (4) אבל בשבייל חוליה שאין בו סכנה אסורה ללבובות (20) לכליל, ואבפל לו להפוסקים דסבכיא להו קראי על כבורי חיבת מושם דהרי מלאקה שאין אדריך לגופה, אפללו, הabi אסורה מדברי סופרים (21). ולכלוב בקעראה מלאקה שאין אדריך לגופה, שגנוי אין אדריך למקליה החקלאה, כי אין אדריך לככבי שבייל עצומות (22), אלא שזהו אכבה מקני איזה ענין, בגין קדרי שייען החוליה, או שהוא חס על השכן שבעניר שלא אנדולק כלו עכשו, או שהוא חס על חרס נפר שלא יתקקלק מחייב חוץ הצעקה, או שצכבה עצים הולקים מפניהם שטח עליים, או שצכבה את תדרקה ממעני שקס על ממוון, כל זה מקרי איזו אדריך לניגו, שחרי איינו מכם למליחת קמלאקה עצה. וכן סדרין בשאר מלאות (23), בגין החופר גמא ואין אדריך אלא לעפרה, שהמלאקה היא גמא, וחיבת ביתם משומם ביה ובסורה מושום חורש, ובין דאיין אדריך לגמא כדי מלאקה שאין אדריך לגופה. ואין לך כבורי הארכיך לאגפו אלא בשרווא מכבה עצים כדי לעשות מנקה שטחים, וכן לא שיבבה, וכן בשעה קכבה את קפה תיליה אפקסר לעשות פתקנן אם לא שיבבה, וכן בשעה קכבה את קפה תיליה מפנוי שזריך ללבבנה, שגניא גאנז בעריך יפה פשיטו ווילקעה. קכל זה שתקנבי הוא ליעת קרבבה פוסקים, וווערטפאים פוסק דמלאקה שאין אדריך לאוגפה כיבב עלייה (24), ואפללו לנטפזקיטים פבל, (5) אסורה קביה חומרו מישאר אסורה ווועגן פון דיש בו צד חיבת לכליל עלאמא (25):

(א) אַךְ-עַל-בָּבָה שְׁבָבָה וּכְיִ. וְתַנְיוֹ (ה) אָפָלָו לָא נְשָׁאָר בּוֹ שָׁמָן
כָּלְלָו. (ב) וְהַטְעָם, דְּבִין דְּבִין-דְּשָׁמָנָה תַּדְהַרְאָ אָסָרָ בְּטַלְטָלוֹ, לְפִי
עַלְמָנוֹ דְּאַתְקָעָא לְבִין-דְּשָׁמָנָה אַתְקָעָא לְכָלְלִי יְוָמָא³, וְהַדְּגָרָא בְּגַם
עַלְלִי עַלְלִי-הַר וְכָמוֹ שְׁקָנָה בְּמִן קָאָמָוָאִים, שְׁהַמָּה אַמְּה אָחַת שְׁהָ
עַגְעָנָא, מַפְרָר לְפָלְטָלוֹ לְאַחֲרָ שְׁבָבָה וְשְׁלָטִיגְזּוּרִים, וְכֵן הַקְּסִים בְּפִרְשָׁרָ
(ג) אָוֹ שְׁאָר הַפְּסָר מִסְוָן, לְכָלְלִי עַלְמָא שְׁנִי: (ב) מַוְתָּר הַשְּׁמָן שְׁבָבָר.
שְׁבָבָה (אַחֲרִינִים): (ג) לְטַלְטָלוֹ וְלְהַסְּפָק מַשְּׁקָּן שְׁבָר תִּיבְמָה קְכָה, וְכְדַלְעַל גְּמַנִּי
לְהַסְּפָק מַפְנִי, דְּהַסְּפָק מַשְּׁקָּן שְׁבָר תִּיבְמָה קְכָה, וְכְדַלְעַל גְּמַנִּי
קְכָיִן שְׁאָסָד לְהַנּוֹת נְמָנוֹ כֵּל לְמִנְחָה מִפְלָא אָסָר גַּסְ-בָּן לְטַלְטָלוֹ, דְּ
הַפְּלָבִיס לְמַשְׁלָחָת, יְכַדְלָעַל בְּרִישׁ סְעִיר-קְרָטָן א: ב (ד) אָפָלָו לְצָנָ
לְקָרְקָמוֹ, וְכָמוֹ דְּאַתְקָעָא לְבִין-דְּשָׁמָנָה שְׁפִיעָר ג, דְּכָא בִּין דְּבִין-דְּשָׁמָנָה
(ו) מַגְוֹ דְּאַתְקָעָא לְבִין-דְּשָׁמָנָה לְבָרָר אַתְקָעָא לְכָלְלִי יְוָמָא לְגָמָר. (ו)
הַגְּרוֹת, רְגָם הוּא נְעִשָּׂה בְּסִיס לְהַגְּרוֹת: (ה) אַיְסָטָגִיס. וְהַבְּחָח וְאַגְּבָר
מַעַל הַשְּׁלַחַן, (ס) וְמַשְׁמַע בְּבָח דְּלָא הַקְּל אַלְאָ בְּנֵר שְׁלַחַס, שְׁהָא מַ
מְאִיס, וּבְבִין-דְּשָׁמָנָים מַשְׁפָעַ קִישׁ לְהַחְמָר בְּאַיְוָן אַסְטָגִיס, וְבְרַעַת הַ
שְׁבָבָה אוֹ לְמַחְרֵבִים: (ז) לְהַזְּיאָו. הַיָּנוֹ, כְּשַׁהָא מַפְחָה בְּקָרָם יְשִׁיבָת
שְׁעַר

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com